

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Сергій ПЕТРОВ

«31» серпня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(нормативна)

(нормативна/вибіркова)

Психологія виробничого навчання

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва галузі)

Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Харчові технології)

(назва програми)

Рівень вищої освіти Початковий (короткий цикл)

Ступінь вищої освіти Молодший бакалавр

Факультет (інститут) Інноваційних технологій

(назва факультету(інституту), для здобувачів вищої освіти якого викладається дисципліна)

Харків – 2021 рік

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

 Сергій ПЕТРОВ

«01» вересня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(нормативна)

(нормативна/вибіркова)

Психологія виробничого навчання

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва галузі)

Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Харчові технології)

(назва програми)

Рівень вищої освіти Початковий (короткий цикл)

Ступінь вищої освіти Молодший бакалавр

Факультет (інститут) Інноваційних технологій

(назва факультету(інституту), для здобувачів вищої освіти якого викладається дисципліна)

Харків – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія виробничого навчання» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями), освітньо-професійна програма – Професійна освіта (Харчові технології), рівень вищої освіти – початковий (короткий) цикл, ступінь вищої освіти – молодший бакалавр.

« 27» серпня 2021 р. – 13 с.

Розробники: Вероніка БАКАТАНОВА, к.пед.н., доц. кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти

Протокол № 1 від « 27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Наталія БРЮХАНОВА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

« 27 » серпня 2021 року

Ухвалено Науково-методичною радою УПА

Протокол № 6 від 31 серпня 2021 р.

« 31» серпня 2021 р.

Голова

Наталія БРЮХАНОВА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни					
Кількість кредитів ЄКТС 3 кредити	<i>Статус дисципліни</i> - нормативна					
Загальна кількість годин 90 годин	<i>Розподіл годин за формами організації освітнього процесу</i>					
	Навчальні заняття	Самостійна робота	Практична підготовка	Контрольні заходи	Всього	
	<i>Денна форма здобуття освіти</i>					
	30	60 год	не передбачено	іспит	90 год	
	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>					
			не передбачено	іспит		
	<i>Розподіл годин за типами навчальних занять</i>					
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Курсова робота	Індивідуальні	Всього за типами навчальних занять
	<i>Денна форма здобуття освіти</i>					
	18 год	12 год	не передбачено	не передбачено	не передбачено	30 год
<i>Заочна форма здобуття освіти</i>						
		не передбачено		не передбачено		
Мова навчання	Українська					

2. Мета, завдання та передумови вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є удосконалення здатності використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи психологічної науки (ФК 15) та здатності застосовувати основи педагогіки і психології виробничого навчання та дотримуватись стандартів професійної етики (ФК 17).

Завдання навчальної дисципліни:

- сформуванню уявлення про психологічну структуру діяльності;
- застосування професіографічного підходу на підставі знання класифікацій професій;
- використання знань щодо мотивів вибору професії виробничому навчанні;
- на підставі знань психологічних засад професійної діяльності визначати етапи професійного становлення особистості;
- застосовувати теорію поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперина в організації виробничого навчання;
- враховувати соціально-психологічні проблеми емпатійної взаємодії у трудовому та навчальному колективі здобувачів освіти.

Пререквізити:

1. Вступ до фаху та виробниче навчання;
2. Загальна та вікова психологія;
3. Технології особистісного зростання та навчання.

Постреквізити:

1. Атестаційний екзамен із загальної та професійно-педагогічної підготовки;
2. Виробничо-педагогічна практика;
3. Педагогіка виробничого навчання.

3. Результати навчання

ПР 09. Знати основи психології, педагогіки виробничого навчання, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 09.1: знання сутності, особливостей, факторів та умов розвитку особистості учня;

ПР 09.2: уміти проектувати індивідуальну освітню траєкторію учня на основі вивчення його особистості;

ПР 09.3: реалізація принципів виробничого навчання і функціональних особливостей виробничого навчання

ПР 10. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації виробничого навчання

ПР 09.1: знання сутності, особливостей, факторів та умов розвитку особистості учня;

ПР 09.2: уміти проектувати індивідуальну освітню траєкторію учня на основі вивчення його особистості;

ПР 09.3: реалізація психологічних теорій і підходів до організації виробничого навчання і встановлення педагогічно доцільних стосунків зі здобувачами освіти.

ПР 15. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПР 15.1: здійснювати взаємодію з групами та особистостями учнів на емпатійній основі;

ПР 15.2: при організації виробничого навчання створювати педагогічно доцільні відносини та емоційно-психологічний клімат, дотримуватись вимог професійної етики в діяльності інструктора виробничого навчання.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Якісні критерії оцінювання результатів навчання
90-100 балів («Відмінно») А	Здобувач/здобувачка демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, засвоєно матеріал в повному обсязі, вміє його застосовувати для вирішення практичних питань. Володіє термінами, логічно та послідовно викладає матеріал.
82-89 бали («Добре») В	Здобувач/здобувачка демонструє достатньо високий рівень володіння теоретичним матеріалом, але допускає окремі незначні помилки при логічному викладенні матеріалу, що, тим не менш, дозволяє вільно користуватися надбаними навичками на практиці, приймати відповідні рішення. Завдання-рішення приймаються з незначними помилками
74-81 бали («Добре») С	Здобувач/здобувачка демонструє достатньо високий рівень володіння теоретичним матеріалом, але допускає окремі помилки при логічному викладенні матеріалу, що, тим не менш, дозволяє вільно користуватися надбаними навичками на практиці, приймати відповідні рішення. Завдання-рішення приймаються з незначними помилками.
64-73 бали («Задовільно»)	Здобувач/здобувачка демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, але має неточності в розумінні окремих тем та

D	питань, що ускладнює пошук вірних відповідей при прийнятті рішень-завдань. Допускає окремі помилки у визначені термінів.
60-63 балів («Задовільно») E	Здобувач/здобувачка демонструє мінімальний рівень володіння як теоретичним матеріалом, так і практичними навичками. Допускає окремі помилки у визначені термінів. Але прийняття рішень здійснює у вірному напрямку, з окремими помилками.
35-59 балів («Незадовільно») FX	Здобувач/здобувачка демонструє засвоєння більше половини теоретичного матеріалу, набуті окремі навички його практичного застосування, але не достатньо для прийняття відповідних рішень з поставлених питань, помилки в термінах.
0-34 бал («Незадовільно») F	Теоретичний зміст курсу не засвоєно, практичні навички відсутні.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Форма контролю	Вид завдання	Засоби діагностики
1. Демонстрація усних навичок володіння матеріалом	Усна доповідь	Публічний виступ на практичному занятті
	Участь в експрес-опитуванні	Коротка відповідь під час обговорення теми на лекційних й практичних заняттях
2. Виконання практичних завдань	Виконання завдань (вправ)	Завдання в робочому зошиті
		Підготовленість домашніх завдань до початку практичного заняття
		Обов'язковий виступ, публічний захист завдань
		Активність в ході виконання завдань (вправ) на занятті
		Участь в обговоренні питань практичного заняття
		Рецензування відповідей інших здобувачів освіти
		Складання тлумачного словника англійською мовою
3. Виконання завдань у системі дистанційної освіти	«Розробка професіограми інструктора виробничого навчання»	Завдання 1 на сайті дистанційної освіти
	«Розробка психологічної структури професійної діяльності інструктора	Завдання 2 на сайті дистанційної освіти

	виробничого навчання»	
	«Характеристика системи мотивації для вибору професії, характеристики етапів професійного становлення особистості»	Завдання 3 на сайті дистанційної освіти
	«Розробка прикладу застосування теорії поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперина для однієї з тем виробничого навчання»	Завдання 4 на сайті дистанційної освіти
4.Складання письмового іспиту	Тестові питання, відкриті запитання, педагогічні ситуації	Письмова робота, виконана в аудиторії згідно з розкладом

6. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Вступ

Визначення змісту професійної діяльності інструктора виробничого навчання. Посадові обов'язки інструктора виробничого навчання. Мета і завдання курсу «Психологія виробничого навчання».

Тема 2. Психологічна структура діяльності

Визначення поняття «діяльність». Сутність і структура діяльності за теорією С.Л. Рубінштейна та О.М. Леонтьєва. Характеристика основних видів діяльності. Поняття про вид діяльності, що сприяє розвитку особистості.

Тема 3. Класифікація професій

Класифікація професій Дж. Холланда (1966): шість професійно орієнтованих особистісних типів, кожен з яких орієнтований на певну професійну середу. Співвідношення типів особистості і типів професійного середовища. Класифікація професій за Е. А. Климовим щодо предметів та мети професійної діяльності.

Тема 4. Основи професіографії

Професіографія та її цілі. Принципи і методи професіографії. Етапи психологічної професіографії.

Тема 5. Мотивація вибору професії

Мотиви як психологічні фактори людської поведінки. Основні підходи до професійного самовизначення особистості. Особистий професійний план: зміст і послідовність складання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Тема 6. Психологічні засади професійної діяльності

Перспективи розвитку професійної діяльності. Особливі умови професійної діяльності. Психологічна готовність до професійної діяльності

Тема 7. Етапи професійного становлення особистості

Етапи, напрями особистісного становлення фахівця. Вікові особливості особистісного становлення фахівця. Основні акмеологічні закономірності.

Тема 8. Теорія поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперина.

Сутність теорії поетапного формування розумових дій і понять. Характеристики дії. Типи орієнтовної основи дії. Застосування теорії у виробничому навчанні.

Тема 9. Соціально-психологічні проблеми емпатійної взаємодії у трудовому колективі

Поняття «група» і «колектив». Класифікація груп. Соціально-психологічні феномени в групі. Соціально-психологічний клімат у колективі. Групові феномени при прийнятті групових рішень.

7. Розподіл годин навчальних занять за темами курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	ДФЗО						ЗФЗО					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організація освітнього процесу												
Тема 1. Мотивація вибору професії	13	2	1			10						
Тема 2. Класифікація професій	13	2	1			10						
Тема 3. Психологічна структура діяльності	14	2	2			10						
Тема 4. Етапи професійного становлення особистості	6	2	2			2						
Тема 5. Теорія поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперина	10	2	2			6						

Разом за змістовим модулем 1	56	10	8			38						
Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічний інструментарій організації освітнього процесу												
Тема 6. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі	14	2	2			10						
Тема 7. Психологічна характеристика групи як структури	6	2	-			4						
Тема 8. Психологічні засади професійної діяльності	6	2	-			4						
Тема 9. Соціально-психологічні проблеми емпатійної взаємодії у трудовому колективі	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 2	34	8	4			22						
Усього годин	90	18	12			60						

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Професіограми основних професій та професіографічний підхід до виробничого навчання.	2	
2.	Порівняння структури професійної діяльності робітника та інструктора виробничого навчання.	2	
3.	Методи виявлення нахилів, інтересів і здібностей учнів для професійного самовизначення.	2	
4.	Психологічні складові індивідуального стилю професійної діяльності інструктора виробничого навчання на основі стандартів професійної етики.	2	
5.	Дослідження впливу конформізму на взаємовідносини в трудовому колективі.	2	
6.	Професійні вимоги та посадові обов'язки інструктора виробничого навчання.	2	
Усього		12	

10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Форми організації самостійної роботи	Форми виконання самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
<i>Підготовка до лекції та практичного заняття</i>	Опрацювання конспекту лекцій (робочого зошиту), джерел навчальної інформації (навчальної літератури) за темою та додаткової літератури (20 лекцій по 0,5 години)	10	
	Складання тлумачного словника англійською мовою за темою лекції (5 тем)	6	
	Підготовка до практичних занять шляхом вивчення літератури й конспекту (робочого зошиту), виконання завдань у робочих зошитах	20	
<i>Виконання самостійних завдань</i>	Виконання завдань для самостійної роботи на сайті дистанційної освіти (4 завдання)	24	
ВСЬОГО:		60	

11. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

12. Освітні технології та методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснення, лекція; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та метод проблемного викладу; ілюстрація та демонстрація;

– на практичних заняттях – тестування (педагогічне), тренінг, виконання практичних завдань (вправ) репродуктивного та творчого характеру, моделювання й аналіз педагогічних ситуацій, мікровикладання;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури; аналіз, систематизація, класифікація, конспектування освітньої інформації; виконання вправ, пошук відповідей на запитання, складання таблиць.

13. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль – виконання завдань (вправ), виступ, усне опитування, експрес-опитування.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумкове складання екзамену (заліку)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти та обладнання, необхідне для вивчення навчальної дисципліни

Використання проектора для демонстрації мультимедійних презентацій.
Наявність оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

15. Рекомендовані джерела інформації

Методичне забезпечення

1. Бакатанова В.Б. Психологія виробничого навчання : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОС «молодший бакалавр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 015 Проф. освіта (за спеціалізаціями) / В. Б. Бакатанова ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків : УПА, 2020. – 88 с.

2. Психологія виробничого навчання : метод. вказ. для організації та планування самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «молодший бакалавр» денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд.: В. Б. Бакатанова. – Харків : [УПА], 2020. – 19 с.

3. Психологія виробничого навчання: метод. вказ. до практичних занять для здобувачів вищої освіти ОС «молодший бакалавр» денної та заочної форм здобуття освіти спец. 015 Проф. освіта (за спеціалізаціями) / Укр. інж.-пед. акад.; упоряд.: В.Б. Бакатанова, С.О. Шабельник – Х., УПА, 2020. – 50с.

Рекомендована література

1. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. Навчальний посібник. – К. : КНТ, 2016. – 438 с
2. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник / Н. М. Токарева – Кривий Ріг, 2013 – 223 с
3. Щербакова І. М. Психологія праці : теоретичні і методологічні основи наукових досліджень: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / І. М. Щербакова. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014 – 144 с.
4. Психологія професійної діяльності та психологічна діагностика організацій: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія», ступінь «Магістр», / укладач О.С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2017. - 116 с.
5. Васянович Г.П. Основи психології : навч. посіб. / Г.П. Васянович – К. : Педагогічна думка, 2012. – 114 с.
6. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). – 2-е вид.: навч. посіб. / В.П. Кутішенко. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 128 с.
7. Максименко С.Д. Психологія та педагогіка: підручник / С.Д. Максименко, М.Б. Євтух, Я.В. Цехмістер, О.О. Лазаренко, О.М. Немеш. – К.: ВД Слово, 2013. – 584 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Закон України «Про вищу освіту»
2. Закон України «Про професійно-технічну освіту»
3. Закон України «Про передвищу освіту»

Інформаційні ресурси

1. Електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни «Психологія виробничого навчання» <https://do.uipa.edu.ua/login/index.php>
2. [Положення про академічну доброчесність в УПА.](#)
3. [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)
4. [Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)
5. [Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)